

—g Za socialni fond Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja so darovala sreska društva: Logatec Din 450.—, Stolac Din 500.—, Daruvir Din 1000.—, Zenica Din 300.—, Novi Marof Din 500.—, Slavonski Brod Din 1360.—, šol. nadz. Kragujevac Din 171.50. Skupno Din 4281.50, prej objavljenih Din 23.624.—. Skupna vsota doslej zbranih prispevkov 27.905'50 dinarjev.

Mladinska matica

—mm Tekmovanja za književne nagrade se je udeležilo 12 avtorjev, in sicer je prejela M. M. 2 slavnici, 1 spis z nacionalno tendenco in 9 rokopisov pravljic oz. povesti za najmlajše in starejše otroke. Poleg tega je prejelo tajništvo še 2 rokopisa realne vsebine.

Literarni odsek je pridno na delu, da vsa ta dela precen. Izid tekmovanja bo objavljen najbrže ob koncu tega meseca.

—mm Peta številka »Našega roda« izide okrog 15. t. m. z izredno bogato vsebinom. Naslovna stran za to številko je izdelal mladi slikar Fr. Sedej. Tokrat bo tudi rubrika »Cicibanov rod« bolj obširna kot sicer. Ves list bo prav pester in bogato ilustriran.

—mm Novost prihodnje številke »N. R.« bodo tudi bogate nagrade, ki jih razpisujejo najmlajši rejci malih živali, učenci narodne šole Šenkova turn pri Ljubljani. Ti razpisujejo za pravilne odgovore naslednje nagrade: 1 bellega purana, 6 kuncov lepih pasem, 6 morskih prašičkov, 2 putki štajerske vrste, 2 putki bele pasme, 3 pritlikave kokoške, 3 pare grlic, 3 pare golobov, 2 malih papig, 2 kanarčka in 5 parov belih miši. Pravico do nagrad bodo imeli samo naročniki »Našega roda«.

Solski radio

—r XVIII. teden. V tork 12. februarja bo pokazal g. Viktor Pirnat, kakšno je: »Zabavno računstvo«.

Razpored:

1. Koliko si star?
2. Hitri računar.
3. Pogoditev misljenega števila.
4. Umetnik v seštevanju.
5. Svetovna zgodovina v 24. urah.
6. Koliko ljudi je na zemlji.
7. Kako dolgo lahko pišemo s svinčnikom.
8. Koliko tehta pičica na i.

V petek 15. februarja bo predaval g. Josip Zubakar »Izkoristimo odpadke, v njih je denar«.

Razpored:

1. Tvarine, ki jih smatramo za odpadke.
2. Kdaj je človek začel misliti na vrednost odpadkov.
3. Ugotovitev vrednosti.
4. Izkoriščanje odpadkov: a) v industriji.
- b) odpadki gospodinjstva.

—r V kmetijskem radiu bo ob 7.30 v nedeljo 10. februarja predaval g. inž. Josip Zidanšek: Smernice banovinskega načrta za pospeševanje kmetijstva.

—r V nacionalnih urah bodo zvečer ob 19.30 naslednje oddaje:

Nedelja 10. februarja: Branibor; dr. I. C. Oblak. (Prenos v Zagreb in Beograd.)

Ponedeljek 11. februarja: Združenje Cyjeta Zuzorić; iz Beograda.

Torek 12. februarja: dr. Matija Murko; dr. Rajko Nachtigal. (Prenos v Zagreb in Beograd.)

smo srečali parni valjar. Skozi Negotin na Vardarju smo po polnuri vožnji prisveli v bližino Kavadarja. V daljavi vidim ogromne hiše — prave palače. Sreč se mi je nasmejnilo. No vidiš, sem rekel sam v sebi; kako slab ga ljudje poznaajo. Na vhodu v mesto lepa vila z ogromnim vrtom in vinogradom: banovinski zasadnik. Malo dalje ogromno štinadstropno skladische državnega monopola zraven njega dvonadstropna stanovanjska palata in »odmarališče za delavce. Vse to v ogromnem vrtu. Še malo dalje: sresko načelstvo s sodnjijo, malo dalje žandarmerija. Vse to je zunaj mesta.

Kavadar.

Avto okrene na desno, na kaldrmo. Streša, stresa in obstane pred malo kolibjo. Na umazanem papirju prečitan: trošarinska stanica.

Legitimacije molim. Pametno! Občina pričaka potnika pri samem vhodu, da se mu ponegne ni treba javljati. Starec z dolgimi brki vzame mojo legitimacijo, pogleda in 'da policiju v uniformi. Ta gleda, čita, se muči, kako ne — latinica je — pa ni navajen. — »Kako se zoveš?« Povem mu. Še enkrat. Na koncu mu zlogujem in siromak napiše Kauenste. Vzamem mu blok, napisem krepko na oba načina. »Otvori kufre!« Zakaj, saj nismo na meji. »Otvori!« Na vsako novo stvar se nameč plača trošarina. Povem mu, da sem učitelj. Pa odkod nove stvari. Pa še po študijah. Nič ne pomaga. Odprem. Starec z umazanimi rokami kopije po mojem perlu in zmagovalno izvleče nove čevljé. Med potoma sem jih kupil — še mislil nisem na nje. »Dve banke!« Kako? »Dve banke!« Toliko? Pričožim še dve, pa pri Bati kupim nove! Nič ne pomaga. Odprem denarnico. V njej se zardeči ena sama. Objasnim mu, da nimam, da bom že dal — pa starec pomislil: bolje vrabac u ruci... pa sva napravila za enega kovača. Zaprem svoj kovčeg. Nekdo ga zgra-

Sreda 13. februarja: Rudžer Bosković; ga dr. Ksenija Atanasijević. (Prenos iz Beograda.)

Cetrtek 14. februarja: Avgust Harambašić; dr. Livadi iz Zagreba.

Petak 15. februarja: Izvolitev vodje v Orašcu l. 1804; Miloš Crnjenski. (Prenos iz Beograda.)

Sobota 16. februarja: Zagreb mesto godbe; dr. Širola iz Zagreba.

Nadaljevalno šolstvo

—n Predsedniki komisij za pomočniške izprite. Pri sekciiji obstoja odsek za obrtno in trg. nadaljevalno šolstvo. Odseku so nujno potrebni podatki v koliko se izvaja čl. 283 zakona o obrti. Ponovno prosimo vse tov. upravitelje obrtno in trg. nadaljevalnih šol, da javijo z dopisnico odseku za obrt. in trg. nadaljevalne šole pri sekciiji JUU v Ljubljani, kdo je predsednik komisije za pomočniške izprite. Prosimo, da smirate zadevo za nujno.

Stanovska organizacija JUU

Iz izvršnega odbora

—UPB Priporočilo listov JUU. Ministrstvo prosvete je pod O. N. br. 3398 z dne 25. januarja izdal odlok, ki ga radi važnosti za učiteljsko udruženje priobčujemo v celoti. Z ozirom na velik vpliv, ki ga imajo na učiteljstvo časopisi Jugoslovenskega učiteljskega udruženja in to v pogledu spopolnjevanja in napredka vzgoje in pouka v narodnih šolah priporoča ministrstvo prosvete vsem krajevnim šolskim odborom, da iz splošne postavke šolskih proračunov za nabavo knjig in časopisov, naročajo prvenstveno liste in časopise JUU. V krajih, kjer ta postavka ne obstaja, naj se vnese v proračune postavka za liste: »Narodna prosveta«, »Učitelj«, in »Učiteljski koledar za leto 1935.«

—UPB Nekateri učitelji (-ce) se obračajo pismenim potom neposredno na predsednika in člane odbora JUU v Beogradu. Intervencije na podlagi takih pisem se so izvrstile, a to je trajalo le do seje glavnega odbora JUU, ki je bila od 28. do 30. decembra 1934. Na tej seji je bilo sprejet stališče JUU v pogledu personalne politike in intervencij. Ta sklep glavnega odbora je bil objavljen v »Učiteljskem tovariu« št. 23, z dne 10. januarja 1935.

Od takrat obstaja enoten red za postopek pri intervencijah JUU. Zato se naprošajo vsi člani JUU, da prečitajo te skele in v smislu teh naslavljajo svoje dopise rednim potom t. j. potom svojih sreskih društev, ker se bodo le na ta način poslane zadeve obravnavale.

Iz sekcije

—s Vsem odborom sreskih društev. Prosimo pošlite odgovor na okrožnico št. 840/34—35 od 8. XI. 34.

Nad polovico sreskih društev še ni dostavilo sekciji seznamov novega upravnega in nadzornega odbora.

Opozarjam na motico v »Učiteljskem tovariu« pod naslovom »Nadaljevalno šolstvo« in prosimo takojšnjega in točnega odgovora.

—s Učiteljice ženskih ročnih del in veroučitelji narodnih šol. Vodstvo sekciije je ponovno podvzelo večjo akcijo, da se končno že določi zvanje in razporedje po skupinah učiteljic ženskih ročnih del ter veroučiteljev narodnih šol.

bi. Stoj! »Pa ja sam Temo, služitelj na građanski školi. — A tako — no pa nisi.

Stanovanje so mi ponudili že pri prihodu. V isti hiši je stanoval drug Svetislav, ki ga je tudi »golfiga kača« vzdignila iz Timočke doline na visoke šole, da sreba slast, nato pa bomba. — Nemu je siromaku še teže. Imajo otrok in posestvo — tu pa sam. Odličen dečko. Združila je naju ista usoda — pa sva od začetka bila eno. Od napornega potovanja truden sem legal, da se odpočijem do večera.

Prvi utisi.

Cudna je ta moja soba. Velika, vsa v redčih preprogah doma napravljenih. Okna moderne — odpirajo se, kakor v najmodernejših palačah: góri, kakor v vlaku. Samo zdano je slabo. Čim čvršče stopim se vse strese. Kako ne, saj je zdano iz surove gline — ali bolje iz blata. V lesen okvir je nabutano blato — posušeno in pobeleno. Posteljnina ne baš čista. Po rokah srbeče natekline. Bo že bolje sem pomisli — bomo pač menjali. Hiša stoji, kakor vse druge v vrtu — »avlij«, ki je ves obzidan z dva metra visokim zidom. V »avlij« zamoreš samo skozi »kapijo« ali pa skozi »kapidik«.

Ulice.

Ulice so vijugave, ozke, kakor so se same stvorile med številnim obzidjem. Vsaka hiša je trdnjava za sebe. Vse ulice od največje do najmanjše so tlakovane, kaldrmirane. Ta nesrečna kaldrma me je v začetku silno razočarala. Človek bi mislil, da bodo v mestu s 7000 prebivalci vsaj glavne ulice tlakovane kakor treba — pa ne. Vse so pokrite s kamnenjem, velikim ko otroška glava. Zdi se mi, da so pri zlaganju pazili posebno na to, da bo kolikor mogoče neravno. Po tej kaldrmi hodi človek, dokler se ne nauči, kakor pijane.

—s Proračuni kraj. šol. odborov. Naprosto smo z utemeljeno vlogo merodajne oblasti, naj se upošteva današnje težko stanje narodne šole, krajevne potrebe in utemeljitev v proračunih za narodne šole ter naj se v celoti obravnavajo predloženi proračuni krajevnih šolskih odborov. S tem bo omogočen napredek šoli in bo olajšano delo učiteljstvu, ki se mora boriti pri sestavi proračuna za vsako ško.

—s Uredba o znižanju draginjskih dokladov. Sekcija je započela obsežno akcijo, da se uredbe o znižanju draginjskih doklad ukinje. Sestavljena je bila obširna spomenica, podprtia s konkretnimi primeri, ki je bila predložena vsem v postopek prihajajočim faktorjem. O deputaciji javnih nameščencev pri ministru dr. Marušiču, ki jo je vodil predsednik naše sekcijske, primašamo spredaj.

—s Učiteljski koledar. V založbi JUU v Beogradu je izšel »Učiteljski koledar«. Na 600 straneh v ličnem formatu in trdi vezavi je: koledar, razne tarife, pravila JUU, adresar članov glavnega in nadzornega odbora, izvod iz poslovnika JUU, izvod iz pravil doma JUU v Beogradu. (Ta pravila so posebne važnosti za članstvo ter se mora po njih ravnavati vsakdo, ki namerava prenočevati v domu sam ali pa z ekskurzijo. Administrativna razdelitev kraljevine Jugoslavije, navodila za sprejem v državno službo, javljanje v službo, izpremembe v službenih odnosajih, prestanek službe, uslužbeni list, uradniški pripravnik in njegov prejemki, prevod iz pravniške v uradniško skupino, službeni odnosi in prejemki učitelja, draginjske doklade aktivnih drž. uradnikov, davki, ki jih plačujejo drž. uradniki, napredovanja v skupinah in per. povišice, bolezenski dopusti, rodinska pokojnina pokojnika, predčasna upokojitev, drag. doklade drž. upokojencem, povrnitev potnih in selitvenih stroškov, brezplačno zdravljenje, vojaška služba, zakonska pravica obrambe. Nadalje vsebuje seznam vsega učiteljstva Jugoslavije po banovinah, srezih in šolah ter alfabetni seznam banovin in šolskih srezov. Cena koledarja je skrajno nizka in stane 10 Din za prednaročnike, za ostale člane udruženja 12 Din in za nečlane 15 Din. Naprošamo predsednike sreskih društev, da

zberejo naročila in jih pošljejo skupno izvršnemu odboru v Beogradu — Kralja Milutina 66. Koledar toplo priporočamo z ozirom na važnost in izdelavo in v prepričanju, da je vsakemu učitelju nujno potreben.

—s Osnovna načela v pogledu personalne prosvetne politike in intervencij. Sreskim društvom smo poslali brošure v gornji zadevi. Opozarjam na njih važnost ter prosimo, da se članstvo točno ravna po njih. Ta načela so bila sprejeta na seji glavnega odbora JUU 28.-30. XII. 34 in tudi objavljena v 23. štetv. »Učiteljskega tovarisa«. Predsednike sreskih društev naprošamo, da obravnavajo načela na prvem zborovanju sreskega društva.

Iz društev:

Vabila

= JUU SRESKO DRUŠTVO V LIJIJI zboruje v soboto, 9. februarja 1935. ob 9. uri pri »Mikliču«. — Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V ŠOŠTANJU zboruje v soboto, dne 9. februarja 1935. ob pol 10. uri v Šoštanju. — Razen običajnih točk dnevnega reda bo predaval tov. Mencej: Opazovanje učencev z ozirom na psihopatološke in duševnodelektne pojave v zvezi z eksperimentom. — Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V NOVEM MESTU bo zborovalo v soboto, 16. februarja 1935. na osm. šoli v Novem mestu. Začetek ob 9. uri. — Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO KOZJE bo zborovalo 9. februarja 1935. v Kozjem ob 10. uri s sledenjem dnevnim redom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo o zborovanju društvenih predsednikov — tov. Kos. 4. Tov. Čok predava: O roditevskih sestankih. 5. Slučajnosti. — Pozivamo članstvo, da se zborovanja zanesljivo udeleži in tudi vztrajajo do konca zborovanja. — Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V LJUTOMERU bo zborovalo v soboto, 16. februarja v Radencih, z začetkom ob 10. uri. Tov. Mavrič bo poročal o zboru predsednikov, sreskih kmetov, referent g. Žnidarič pa o šolskem vrtu, o drevesnicu in učnem travnišču. — Pol ure pred zborovanjem bo sejta upravnega odbora!

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

IZ ANGLEŠKEGA ŠOLSTVA.

Na Angleškem so bile plače učiteljstva znižane že leta 1931. za 10%, a obljubljeno je bilo, da se z letošnjim letom ta uredba o štednji učine. Toda namesto vseh 10%, je prejelo učiteljstvo letos samo 5%-ni povišek plače. Nezadovoljno učiteljstvo je zato napravilo velika protestna zborovanja v vseh mestih in postalno vladu s številnimi podpisami podpisano resolucijo in zahtevalo izmenje prejemkov s politiko, kateri prejemki sploh znižani niso bili. V počitnicah je bil sestanek učiteljskih zvez Anglije in Škotske. V svojih zahtevah poudarjajo tudi potrebo o podaljšanju šolske obveznosti do 15. leta, kar bi bilo tudi za